

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2004. gada 18. novembrī *

Apvienotās lietas C-10/02 un C-11/02

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* (Itālija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2001. gada 10. oktobrī un kas Tiesā reģistrēti 2002. gada 15. janvārī, tiesvedībā

Anna Fascicolo u.c.,

Enzo De Benedictis u.c.

pret

Regione Puglia,

Maria Paciolla,

Assessorato alla Sanità e Servizi Sociali della Regione Puglia,

Coordinatore del Settore Sanità,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Azienda Unità Sanitaria Locale BR/1,

Felicia Galletti u.c.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Madia Evangelina Magrì,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3 (lieta C-10/02)

un

Grazia Berardi u.c.,

Lucia Vaira u.c.

pret

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4,

Angelo Michele Cea,

Scipione De Mola,

Francesco d'Argento,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/2,

Antonella Battista u.c.,

Nicola Brunetti u.c.,

Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3,

Azienda Unità Sanitaria Locale FG/3,

Erasmus Fiorentino (lieta C-11/02).

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesnese R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], S. fon Bārs [*S. vonBahr*] un K. Šimans [*K. Schiemann*] (referents),

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre M. Muhika Arsamendi [*M. Múgica Arzamendi*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 25. martā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Fasčikolo [*Fascicolo*] kundzes u.c. vārdā — Dž. Monakiss [*G. Monacis*], *avvocato*,
- de Benediktisa [*De Benedictis*] kunga u.c. vārdā — A. Lojodiče [*A. Loiodice*], I. Lagrota [*I. Lagrotta*], N. Graso [*N. Grasso*], *avvocati*,
- Berardi [*Berardi*] kundzes u.c. vārdā — M. Landžulli [*M. Langiulli*], *avvocato*,
- Vairas [*Vaira*] kundzes u.c. vārdā — L. Dambrozio [*L. D'Ambrosio*] un L. Ferrāra [*L. Ferrara*], *avvocati*,
- Regione Puglia vārdā — A. Sisto [*A. Sisto*], *avvocato*,
- Azienda Unità Sanitaria Locale BA/1 vārdā — D. Karūzo [*D. Caruso*], *avvocato*,
- Azienda Unità Sanitaria Locale BA/3, vārdā — Dž. Dinella [*G. D'Innella*], V. A. Papalepore [*V. A. Pappalepore*] un M. de Stāzio [*M. de Stasio*], *avvocati*,
- Eiropas Kopienų Komisijas vārdā — A. Aresu [*A. Aresu*] un M. Patakja [*M. Patakia*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 25. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Abi lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 36. panta 2. punkta interpretāciju Padomes 1993. gada 5. aprīļa Direktīvā 93/16/EEK par ārstu brīvas pārvietošanās veicināšanu un viņu diplomu, sertifikātu un citu viņu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu savstarpēju atzīšanu (OV L 165, 1. lpp.), kurā pēdējie grozījumi izdarīti ar Komisijas 1999. gada 21. maija Direktīvu 1999/46/EK, ar ko groza Padomes Direktīvu 93/16/EEK (OV L 139, 25. lpp., turpmāk tekstā — "Direktīva 93/16"). Direktīvā 93/16/EEK ietvertais noteikums aizvieto 7. panta 2. punktu Padomes 1986. gada 15. septembra Direktīvā 86/457/EEK par speciālu vispārējās medicīnas prakses mācību kursu (OV L 267, 26. lpp.).
- 2 Šie divi lūgumi iesniegti saistībā ar divām prāvām, pirmkārt, starp Berardi kundzi u. c., kā arī Vairas kundzi u. c. un *Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4* u. c. (lieta C-11/02) un, otrkārt, starp Fasčikolo kundzi u. c., kā arī de Benediktisa kungu u. c. un *Regione Puglia* u. c. (lieta C-10/02) par lēmumiem, ko pieņēmušas dažādas šī [Apūlijas] reģiona administratīvās iestādes attiecībā uz 1998. un 1999. gadu par valsts veselības sistēmā piešķirtajiem ģimenes ārstu amatiem apgabalos ar ārstu iztrūkumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

- 3 Direktīva 93/16 kodificē dažādas direktīvas par ārstu kvalifikāciju, jo īpaši Direktīvu 86/457.
- 4 Saskaņā ar Direktīvas 93/16 2. pantu katra dalībvalsts atzīst diplomus, sertifikātus un citus kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus, kas dalībvalstu pilsoņiem izsniegti citās dalībvalstīs saskaņā ar šīs direktīvas 23. pantu un kas uzskaitīti minētās direktīvas 3. pantā, attiecībā uz ārsta prakses sākšanu un veikšanu, piešķirot tiem savā teritorijā tādu pašu spēku, kādu tā piešķir savā teritorijā izdotiem diplomiem, sertifikātiem un citiem kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem.
- 5 Direktīvas 93/16 9. pants kā vispārēju noteikumu uzsver to, ka, ja dalībvalstu pilsoņiem izsniegtie ārsta diplomu, sertifikātu un citi kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti neatbilst minimālajām mācību prasībām, kas izklāstītas 23. pantā, katra dalībvalsts atzīst par pietiekamu pierādījumu tos ārsta diplomus, sertifikātus un citus kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus, kuri ir izsniegti šajās dalībvalstīs, ja tie attiecas uz mācībām, kas sākušās pirms 9. panta 1. punktā minētās dienas un kuriem ir pievienots sertifikāts, kas apliecina, ka šie pilsoņi lietpratīgi un likumīgi ir bijuši iesaistīti minētajās darbībās vismaz trīs gadus pēc kārtas piecu gadu laikā pirms datuma, kad tika izsniegts sertifikāts.

- 6 Direktīvas 93/16 30. pants paredz, ka katra dalībvalsts, kura savā teritorijā rīko pilnu mācību kursu, kas ir priekšnoteikums atbilstoši minētās direktīvas 23. pantam ārsta prakses uzsākšanai un veikšanai, tāpat izveido speciālu mācību kursu vispārējā medicīnas praksē, kurš atbilst vismaz tikpat stingrām prasībām kā tās, kuras izklāstītas minētās direktīvas 31. un 32. pantā, tādā veidā, lai pirmie diplomi, sertifikāti vai citi kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti, kas izsniegti pēc šī kursa pabeigšanas, tiktu izsniegti ne vēlāk kā 1990. gada 1. janvārī.
- 7 Direktīvas 93/16 36. panta 1. punkta pirmā daļa — noteikums, kas aizstāj Direktīvas 86/457 7. panta 1. punktu, pārņemot to pašu redakciju, paredz:

“No 1995. gada 1. janvāra, un ievērojot iegūtās tiesības, kuras tā ir atzinusi, katra dalībvalsts atļauj veikt vispārējo medicīnas praksi savas valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā tikai tad, ja īpašumā ir diploms, sertifikāts vai cits kvalifikāciju apliecinājošs dokuments, kas minēts 30. pantā.”

- 8 Minētā 36. panta 2. punkts, kas aizstāj Direktīvas 86/457 7. panta 2. punktu, pārņemot pamatā to pašu redakciju, nosaka:

“Katra dalībvalsts precīzē tās iegūtās tiesības, kuras tā atzīst. Tā tomēr atzīst tiesības strādāt kā ģimenes ārstam tās valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā bez diploma, sertifikāta vai cita kvalifikāciju apliecinājoša dokumenta, kas minēts 30. pantā, visiem ārstiem, kuriem ir bijušas šādas tiesības 1994. gada 31. decembrī, ievērojot 1.–20. pantu, un kuri minētajā datumā ir reģistrējušies tās teritorijā, pamatojoties uz 2. pantu vai 9. panta 1. punktu.”

Valsts tiesiskais regulējums

- 9 Direktīva 86/457 Itālijas tiesību sistēmā transponēta ar 1991. gada 8. augusta likumdošanas dekrētu Nr. 256 (*GURI* Nr. 191, 16.08.1991., turpmāk tekstā — “Likumdošanas dekrēts Nr. 256/91”). Tā 2. panta 1. daļa kā vispārīgu noteikumu uzsver to, ka, sākot ar 1995. gada 1. janvāri, speciāla vispārējā medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts ir obligāts priekšnoteikums, lai veiktu attiecīgo praksi valsts veselības sistēmā.
- 10 Tomēr saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 256/91 6. pantu tiesības valsts veselības sistēmā veikt vispārējo medicīnas praksi tāpat jāatzīst ārstiem, kam 1994. gada 31. decembrī jau bija šādas tiesības veikt profesionālo ģimenes ārstu praksi, proti, tās bija piešķirtas, pamatojoties uz minētajam sertifikātam līdzvērtīga kvalifikāciju apliecināša dokumenta pamata (turpmāk tekstā — “Līdzvērtīgs dokuments”).
- 11 Itālijas teritorijā ģimenes ārsta prakses, kas reģistrēta valsts veselības sistēmā, kārtību nosaka valsts Koplīgumi, ko pārskata reizi trijos gados, saskaņā ar 1992. gada 30. decembra Likumdošanas dekrēta Nr. 502 8. panta 1. punktu (*GURI* Nr. 305, 30.12.1992.), ko groza 1993. gada 7. decembra Likumdošanas dekrēts Nr. 517 (*GURI* Nr. 293, 15.12.1993.).
- 12 Pamata lietās izskatāmo apstākļu rašanās laikā spēkā esošais valsts koplīgums (turpmāk tekstā — “Koplīgums”) stājies spēkā ar Republikas prezidenta 1996. gada 22. jūlija Likumdošanas dekrētu Nr. 484 (*GURI* Nr. 220, 19.09.1996., 1. lpp.). Saskaņā ar šo koplīgumu:

- procedūra paredz brīvo amatu piešķiršanu sākt ar saraksta publicēšanu katrā reģionā, norādot sarakstā ārstus, kas klasificēti saskaņā ar punktu sistēmu, tos aprēķinot atbilstoši Kopliģuma 3. pantam (Kopliģuma 2. pants);

- lai izveidotu sarakstus un sagrupētu ārstus, vispārējās medicīnas prakses sertifikātam kā akadēmiskam grādam piešķir divpadsmit punktus. Turklāt ārstam katru mēnesi piešķir 0,20 kredīta punktus par ārsta praksi, ko viņš veic primārās aprūpes ietvaros. Papildu punktus piešķir par atsevišķu ģimenes ārsta pakalpojumu sniegšanu (Kopliģuma 3. panta 1. punkts).

- 13 Par amatu piešķiršanu apgabalos ar ārstu iztrūkumu attiecībā gan uz primāro aprūpi, gan uz vispārējo medicīnas aprūpi Kopliģums paredz:
 - *Aziende Sanitarie Locali* (vietējās veselības valsts iestādes) rezervē 20–40 % minēto amatu ārstiem, kas uzrāda vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 256/91 2. pantu, un attiecīgi 80–60 % ārstiem ar līdzvērtīgu dokumentu (Kopliģuma 3. panta 6. punkts). Ja šis kopliģums laikā nav pagarināts, paredzēts, ka sekojošajā gadā 50 % no piešķiramajiem amatiem tiks iedalīti katrai no divām ārstu kategorijām (minētā kopliģuma nobeiguma noteikums Nr. 5);

- iestādēs piešķiramo amatu sarakstu saskaņā ar Likumdošanas dekrēta Nr. 256/91 2. pantu sastāda, summējot kandidāta reģionālajā sarakstā iegūtos punktus ar punktu skaitu, kāds paredzēts par to, ka viņš dzīvo šajā reģionā, kā arī ar punktu skaitu par to, ka kandidāts dzīvo apgabalā ar ārstu iztrūkumu (Kopīguma 20. panta 6. punkts).

- ¹⁴ Ar *Regione Puglia* padomes 1998. gada 29. aprīļa lēmumu Nr. 1245 (*BURP* Nr. 46, 15.05.1998.) tā ir nolēmusi, ka 1998. gadā 40 % no brīvajiem amatiem, kas paredzēti, lai nodrošinātu ar ārstiem apgabalus ar ārstu iztrūkumu un brīvās amata vietas, piešķirami ārstiem, kas ieguvuši vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu, un 60 % no amatiem piešķirami ārstiem, kam ir līdzvērtīgs dokuments. 1999. gadā abām ārstu kategorijām rezervēto amatu procentuālā proporcija ir mainīta tādejādi, ka katrai kategorijai ir piešķirti 50 % no amatiem.

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

- ¹⁵ Pamata prāvas izriet no apstākļa, ka attiecībā uz amatiem, ko piešķir apgabalos ar ārstu iztrūkumu, daži ārsti, kam bija speciāls vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts, ko paredz Likumdošanas dekrēta Nr. 256/91 2. pants, un turklāt kuriem līdz 1994. gada 31. decembrim bija iegūtas arī tiesības veikt ārsta praksi valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā, mēģināja pieteikties gan uz amatiem, kas paredzēti ārstiem ar minēto sertifikātu, gan uz amatiem, kas paredzēti ārstiem ar līdzvērtīgu iegūtu dokumentu. Šie ārsti turklāt mēģināja iegūt sertifikāta turētājam paredzētos divpadsmit punktus, pat neskatoties uz to, ka tie pretendēja uz amatu kvotu, kas iedalīta iepriekšminētā dokumenta īpašniekiem.

- 16 Sākotnēji *Regione Puglia* nolēma, ka, kaut arī ārsti, kuriem vienlaicīgi ir gan speciāls vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts, gan līdz 1994. gada 31. decembrim iegūtas tiesības veikt ārsta praksi valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā, var pretendēt uz amatu abu kvotu ietveros, tomēr, ja tie izvēlas pretendēt uz amatu kvotu, kas paredzēta ārstiem ar līdzvērtīgu dokumentu, nav pamata pieskaitīt tos divpadsmit punktus, kas tiem piešķirti kā minētā sertifikāta turētājiem. Tādēļ *Regione Puglia* tās vietējām veselības valsts iestādēm attiecībā uz 1998. gadā veiktajām procedūrām uzdeva atņemt tos divpadsmit punktus, kas minētajiem ārstiem sākotnēji bija piešķirti.
- 17 Minētās iestādes, darbojoties saskaņā ar *Regione Puglia* norādījumiem, kandidātiem ar abām iepriekš minētajām kvalifikācijām, tiem pretendējot uz līdzvērtīga dokumenta īpašniekiem paredzētajām kvotām, atteicās piešķirt divpadsmit punktus par mācību kursa sertifikāta iegūšanu.
- 18 Tieši saistībā ar dažu minēto iestāžu, kuru vidū ir arī *Azienda Unità Sanitaria Locale BA/4*, lēmumiem Berardi kundze u.c., kā arī Vairas kundze u.c. cēla prasību *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia*, norādot, ka minētie lēmumi ir nelikumīgi, jo tie pieņemti, pārkāpjot un nepareizi piemērojot Koplīguma 2., 3. un 20. pantu.
- 19 Iesniedzējtiesa, kurai tika lūgts izteikties par *Regione Puglia* pieņemtās nostājas likumību, sākotnēji secināja, ka ārsti ar abu veidu kvalifikāciju pamatoti pretendē vienlaicīgi uz visiem paredzētajiem amatiem, bet tiem noteikti nevar piešķirt divpadsmit punktus, ko piešķir vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāta

īpašniekiem, kad tie pretendē uz amatiem, kas paredzēti ārstiem ar līdzvērtīgu dokumentu.

- 20 Tajā pat laikā *Consiglio di Stato* (Itālija) ar 2000. gada 15. marta lēmumu Nr. 1407 (turpmāk tekstā — “*Consiglio di Stato* lēmums”) par iesniegto apelācijas sūdzību pret cita reģiona administratīvās tiesas spriedumu nosprieda, ka ārsti, lai tos apstiprinātu iecelšanai amatos apgabalos ar ārstu iztrūkumu, ir jāizvēlas no vienota attiecīgā reģiona saraksta, pat ja ir paredzēts, ka, lai piešķirtu šos amatus, jānodala divas atsevišķas kvotas, respektīvi, par labu ārstiem ar vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu un ārstiem ar līdzvērtīgu dokumentu, un ka turklāt pirmās kategorijas ārsti, kam tāpat līdz 1994. gada 31. decembrim bija iegūtas tiesības veikt ārsta praksi valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā, var pretendēt uz abām amatu kvotām, šajā gadījumā viņiem tāpat piešķirot visus divpadsmit Koplīguma 3. panta 1. punktā paredzētos punktus, jo spēkā esošie tiesību akti šajā sakarā neparedz atšķirību starp šiem diviem dokumentiem.
- 21 Ņemot vērā šo lēmumu, *Regione Puglia* ir nolēmusi mainīt tās iepriekš pieņemto nostāju un turpmāk 1999. gada procedūrās ņemt vērā divpadsmit punktus, kas piešķirti vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāta īpašniekiem. Minētā reģiona valsts veselības iestādes ir pieņēmušas šo jauno ārstu amatu sadales kārtību apgabalos ar ārstu iztrūkumu. Tomēr 1998. gada procedūra atstāta bez izmaiņām.
- 22 Tieši pret šo *Regione Puglia* pieņemto jauno nostāju un tai sekojošajiem vietējo veselības valsts iestāžu pieņemtajiem pasākumiem Fasčikolo kundze u.c., kā arī de Benediktisa kungs u.c., ārsti ar vienīgi līdzvērtīgu dokumentu, arī cēla prasību iesniedzējtiesā. Viņi norāda, pēc būtības, ka ārstu, kas ieguvuši tiesības praktizēt

pirms 1995. gada 1. janvāra un kam ir arī speciāls vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts, pretendēšana uz abām amatu kvotām, viņiem turklāt piešķirot tādu punktu skaitu, kāds paredzēts par minētā sertifikāta iegūšanu, likvidē jebkuru iespēju piemērot Direktīvās 86/457 un 93/16 noteikto līdzvērtības principu.

- 23 Runājot par tai iesniegto divu prāvu priekšmetu, iesniedzējtiesa piekrit *Consiglio di Stato* argumentācijai, saskaņā ar kuru ārsti ar vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu var pieteikties uz visiem izsludinātajiem amatiem, kas piešķirami apgabalos ar ārstu iztrūkumu. Tomēr tā neatbalsta *Consiglio di Stato* nostāju jautājumā par divpadsmit punktu piešķiršanu minētajiem ārstiem, kad tie pretendē uz amatu kvotu, kas paredzēta ārstiem ar līdzvērtīgu dokumentu. Attiecībā uz šo pēdējo punktu tā uzskata, ka *Consiglio di Stato* lēmums atstāj bez ievērības faktu, ka ar Direktīvām 86/457 un 93/16 Kopienas likumdevējs ir uzskatījis par nepieciešamu aizsargāt to ārstu, kam nav diploma, sertifikāta vai cita kvalifikāciju apliecinoša dokumenta, iegūtās tiesības veikt ģimenes ārsta praksi, kam šīs tiesības ir bijušas iegūtas līdz 1994. gada 31. decembrim, tādējādi izslēdzot iespēju radīt hierarhisku atšķirību starp šīm divām ārstu kategorijām.
- 24 Šajos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia* nolēma atlikt lēmuma pieņemšanu un uzdot Tiesai šādus trīs prejudiciālus jautājumus, kas formulēti vienlaicīgi katrā no diviem iesniedzējtiesas lēmumiem par prejudiciālu jautājumu uzdošanu:

“1. Vai tiesības veikt ģimenes ārsta praksi, kas iegūtas līdz 1994. gada 31. decembrim, saskaņā ar Direktīvas 86/457/EEK 7. panta 2. punktu un Direktīvas 93/16/

EEK 36. panta 2. punktu uzskatāmas par līdzvērtīgām tām, ko iegūst, saņemot speciālu vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu?

2. Vai iegūtais vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts, atsaucoties uz minētajiem Kopienu noteikumiem, ļauj dalībvalstīm, sākot no 1995. gada 1. janvāra, attiecināt uz ārstiem, kas arī līdz 1994. gada 31. decembrim ieguvuši tiesības praktizēt profesijā, labvēlības režīmu, paredzot tiem vairāk amata vietu nekā tiem, kas attiecīgi ieguvuši tikai vienu vai otru dokumentu?
3. Ja uz iepriekšējo jautājumu sniegta apstiprinoša atbilde un ņemot vērā iegūtās tiesības, vai iepriekš minētie apstākļi ļauj dalībvalstīm piemērot attiecīgajiem ārstiem labvēlīgāku attieksmi, ikreiz piešķirot papildu punktus par vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāta saņemšanu?"

25 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2002. gada 12. februāra rīkojumu lietas C-10/02 un C-11/02 apvienotas rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī galīgā sprieduma pieņemšanai.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

26 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai pirms 1995. gada 1. janvāra iegūtās tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts veselības sistēmā saskaņā ar

Direktīvas 93/16/EEK 36. panta 2. punktu uzskatāmas par līdzvērtīgām tām tiesībām, ko, saņemot speciālu vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu, iegūst, lai veiktu šādu ārsta praksi.

- 27 Nav apstrīdams, ka viena vai otra no iepriekšējā punktā minētajiem diviem dokumentiem iegūšana ir minimāla prasība, lai veiktu ģimenes ārsta praksi. Tomēr, kā izriet no iesniedzējtiesas lēmumiem, šī jautājuma pamatmērķis ir noteikt valsts sistēmas, ar ko ārstiem piešķir amatus valsts veselības sistēmā, saderību ar minētā 36. panta 2. punktu, ievērojot faktu, ka kandidātiem ar speciālu vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu un tiem, kam ir tikai līdzvērtīgs dokuments, šajā sistēmā attiecībā uz izskatāmo amatu piešķiršanu ne vienmēr ir līdzvērtīgas panākumu iespējas.
- 28 Vispirms jāatzīst, ka Direktīvas 93/16 30.–41. pants attiecas uz minimālo prasību tuvināšanu, izsniedzot diplomus, sertifikātus un citus kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus, kas apstiprina speciālu vispārējās medicīnas prakses mācību kursu pabeigšanu, lai atvieglotu ārstu brīvu pārvietošanos (šīs direktīvas divdesmitais līdz divdesmit trešais preambulas apsvērums). Saskaņā ar šo mērķi tās 36. panta 1. punkta pirmā daļa paredz, ka, ievērojot iegūtās tiesības, ir atļauts veikt ģimenes ārsta praksi valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā tikai tad, ja īpašumā ir diploms, sertifikāts vai cits kvalifikāciju apliecinājošs dokuments par minēto speciālo mācību kursu pabeigšanu.
- 29 Šajā kontekstā Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts precizē, ka "katra dalībvalsts precizē tās iegūtās tiesības, kuras tā atzīst. Tā tomēr atzīst tiesības strādāt kā ģimenes ārstam tās valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā [...] visiem ārstiem, kuriem ir bijušas šādas tiesības 1994. gada 31. decembrī, ievērojot 1.–20. pantu, un kuri minētajā datumā ir reģistrējušies tās teritorijā, pamatojoties uz 2. pantu vai 9. panta 1. punktu."

- 30 Šis noteikums atzīst katras dalībvalsts diskrecionārās tiesības noteikt iegūtās tiesības, kas ir pakļautas vienam vienīgam nosacījumam, proti, ka visas dalībvalstis atzīst ārstu iegūtās tiesības, kaut arī tie nav ieguvuši ģimenes ārsta diplomus, tomēr kuru tiesības pirms 1995. gada 1. janvāra ir atzītas šajā dalībvalstī, pamatojoties uz diplomiem, sertifikātiem vai citiem kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem, kas tiem izsniegti citā dalībvalstī, un kuri tāpat pirms minētās dienas ir ieguvuši tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā (skatīt 1997. gada 16. oktobra spriedumu lietās no C-69/96 līdz C-79/96, *Garofalo* u.c., *Recueil*, I-5603. lpp., 29. un 30. punkts).
- 31 Lai atbildētu uz pirmo jautājumu, uzreiz jānorāda, pirmkārt, ka no Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkta redakcijas izriet, ka tas neprasa, lai dalībvalstis piešķirtu vienādu vērtību iepriekš iegūtām tiesībām un iegūtam speciālam vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātam. Minētajā normā paredzētie minimālie nosacījumi, kas attiecas uz ārstu kategoriju, kuru iegūtās tiesības ir jāatzīst, neprecizē tās aizsardzības robežas, kas dalībvaltij jānodrošina attiecībā uz minētajām tiesībām.
- 32 Otrkārt, šī nosacījuma mērķis ir izvairīties no situācijām, kad ārsti, kas jau ir izmantojuši brīvību veikt uzņēmējdarbību, ko nodrošina Kopienų direktīvas, un kas pirms 1995. gada 1. janvāra ir ieguvuši tiesības veikt savu ģimenes ārsta praksi to uzņēmējas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā, tiek ierobežoti tādēļ, ka tiem nav jauno diplomu, sertifikātu vai citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu, kas paredzēti Direktīvā 93/16 (skatīt iepriekš minētā sprieduma *Garofalo* u.c. 31. punktu).

- 33 Pietiek atzīmēt, ka, pat ja minētais nosacījums, pastāvot šādam pārrobežu elementam, prasa, lai plašāka aizsardzība tiktu piešķirta jau iegūtajām tiesībām, šajā gadījumā, kā tas jau tika apstiprināts tiesas sēdes laikā, valsts tiesā iesniegtās lietas attiecas tikai uz iekšējās kārtības gadījumiem.
- 34 Šajos apstākļos jāatzīst, ka tikai ar to faktu vien, ka valsts sistēmai, ko piemēro, piešķirot ārstu amata vietas apgabalos ar ārstu iztrūkumu, ir raksturīga iezīme, ka ārstiem ar speciālu vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu, no vienas puses, un ārstiem ar līdzvērtīgu dokumentu, no otras puses, attiecībā uz minēto amatu sadali nav vienādas panākumu iespējas, nav pārkāpts Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts.
- 35 Atsaucoties uz iepriekš minēto, atbilde uz pirmo jautājumu ir tāda, ka Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts neuzliek dalībvalstīm par pienākumu, ieceļot ģimenes ārsta amatā, uzskatīt, ka pirms 1995. gada 1. janvāra iegūtās tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts veselības sistēmā ir līdzvērtīgas iegūtam speciālam vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātam.

Par otro un trešo jautājumu

- 36 Ar savu otro un trešo jautājumu, kas jāizskata kopā, iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts iestājas pret to, ka dalībvalstis piešķir ārstiem, kuriem ir gan vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts, gan līdz

1994. gada 31. decembrim iegūtas tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts veselības sistēmā:

- ievērojami lielāku amatu rezervi, nekā tā paredz attiecīgi ārstiem ar minēto sertifikātu un ārstiem ar iepriekš iegūtām tiesībām veikt praksi, tiem atļaujot vienlaicīgi pretendēt uz abām paredzētajām amatu kategorijām;
- vēl labvēlīgāku attieksmi, piešķirot tiem — laikā, kad tie pretendē uz amatu kvotu ārstiem, kas tiesības praktizēt profesijā ieguvuši līdz 1994. gada 31. decembrim — papildu punktus, kas paredzēti par iepriekš minētā sertifikāta iegūšanu.

37 Pēc Berardi kundzes u.c., kā arī Vairas kundzes u.c. domām, amatu rezervācijas sistēma neietekmē Direktīvas 93/16 36. panta 2. punktā paredzēto pienākumu, proti, atzīt citu dalībvalstu izcelsmes ārstu tiesības veikt ģimenes ārsta praksi ārstiem, kas veic praksi uzņēmējā dalībvalstī un kam pirms 1995. gada 1. janvāra piešķirtas ģimenes ārsta tiesības.

38 Minētās prasītājas turklāt apgalvo, ka tas ir likumīgi, ka kandidātiem, kas "kvalificējušies paralēli", paredz lielāku amatu kvotu. Visas pūles, kas veltītas minētā sertifikāta saņemšanai, jāvērtē augstāk nekā līdzvērtīga laika posma ārsta prakse. Turklāt, ja par šāda sertifikāta saņemšanu nepiešķirtu divpadsmit papildu punktus, šī sertifikāta īpašnieki būtu nostādīti neizdevīgākā stāvoklī, salīdzinot ar tiem, kas tā vietā, lai pabeigtu divu gadu mācību kursu, veic ārsta praksi un uzkrāj par pieredzi piešķirtos papildu punktus.

- 39 Šajā pašā sakarā Eiropas Kopienų Komisija uzskata, ka, ņemot vērā dalībvalstīm piemētošās diskrecionārās tiesības noteikt iegūtās tiesības, nedz noteikumi par piedalīšanos atklātā konkursā par iespēju uzsākt praksi dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā ārstiem, kas tiesības praktizēt profesijā ieguvuši pirms 1995. gada 1. janvāra, nedz tiem iedalītās iespējamās rezerves kvotas un tiem atļases laikā piešķirtie punkti neattiecas uz Direktīvas 93/16 piemērošanas jomu.
- 40 Savukārt de Benediktisa kungs u.c. apgalvo, ka, sākot ar 1995. gada 1. janvāri, dalībvalstīm nav jāpiemēro labvēlības režīms ārstiem ar vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātu, kas tāpat līdz 1994. gada 31. decembrim ir ieguvuši tiesības praktizēt profesijā kā ģimenes ārsti, ar ko paredz ievērojami lielāku amatu rezervi, salīdzinot ar to, kas paredzēta attiecīgi viena vai otra dokumenta īpašniekiem.
- 41 Kā jau atzīts šā sprieduma 30. punktā, Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts piešķir dalībvalstīm tiesības noteikt iegūtās tiesības tikai ar nosacījumu, kas skar ārstus, kuri, izmantojot savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, ieguvuši tiesības veikt savu ģimenes ārsta praksi uzņēmējas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmā. Saskaņā ar Kopienų likumdevēja izvirzīto mērķi (skat. šā sprieduma 28. punktu) šo prasību nevar attiecināt uz gadījumiem, kam nav raksturīgi pārrobežu elementi.
- 42 Tādējādi šādās valsts iekšējo lietu situācijās, kādas ir izskatāmajās pamatlietās, uzņēmēja dalībvalsts var brīvi noteikt iegūto tiesību apjomu.

43 Šajā sakarā nav apstrīdams — ciktāl valsts, attaisnojot divu atsevišķu amatu kvotu izveidošanu, vienu — vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāta īpašniekiem, otru — līdzvērtīga dokumenta ieguvējiem, cenšas aizsargāt šīs pēdējas ārstu kategorijas iegūtās tiesības, atļaujot vienai ārstu kategorijai pretendēt vienlaicīgi uz abām amatu kvotām — tā samazina līdzvērtīga dokumenta īpašnieku aizsardzību. Tomēr šādi tiesību akti paši par sevi nepārkāpj Direktīvas 93/16 36. panta 2. punktu, kura noteikums valstu iekšējās lietās ļauj dalībvalstīm brīvi noteikt iegūtās tiesības.

44 Turklāt jāprecizē, ka pats fakts, ka ārstiem, kas līdz 1994. gada 31. decembrim ir ieguvuši tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā, kad tie pretendē uz viņiem paredzētajiem amatiem, piešķir papildu punktus par vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāta iegūšanu, nepārkāpj Direktīvas 93/16 36. panta 2. punktu.

45 Atsaucoties uz iepriekš norādīto, uz otro un trešo jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts neiestājas pret to, ka dalībvalstis piešķir ārstiem, kuriem vienlaicīgi ir vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts un līdz 1994. gada 31. decembrim iegūtas tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts veselības sistēmā:

- ievērojami lielāku amatu rezervi, nekā tā paredz attiecīgi ārstiem ar minēto sertifikātu un ārstiem ar iepriekš iegūtām tiesībām veikt praksi, tiem atļaujot vienlaicīgi pretendēt uz abām paredzētajām amatu kategorijām;

- vēl labvēlīgāku attieksmi, piešķirot tiem — laikā, kad tie pretendē uz amatu kvotu ārstiem, kas tiesības praktizēt profesijā ieguvuši līdz 1994. gada 31. decembrim — papildu punktus, kas paredzēti par iepriekš minētā sertifikāta iegūšanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- ⁴⁶ Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu, Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

- 1) Padomes 1993. gada 5. aprīļa Direktīvas 93/16/EEK par ārstu brīvas pārvietošanās veicināšanu un viņu diplomu, sertifikātu un citu viņu kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu savstarpēju atzīšanu 36. panta 2. punkts neuzliek dalībvalstīm par pienākumu, ieceļot ģimenes ārsta amatā, uzskatīt, ka pirms 1995. gada 1. janvāra iegūtās tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts veselības sistēmā ir līdzvērtīgas iegūtam speciālam vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikātam.

2) Direktīvas 93/16 36. panta 2. punkts neiestājas pret to, ka dalībvalstis piešķir ārstiem, kuriem vienlaicīgi ir vispārējās medicīnas prakses mācību kursa sertifikāts un līdz 1994. gada 31. decembrim iegūtas tiesības veikt ģimenes ārsta praksi valsts veselības sistēmā:

- ievērojami lielāku amatu rezervi, nekā tā paredz attiecīgi ārstiem ar minēto sertifikātu un ārstiem ar iepriekš iegūtām tiesībām veikt praksi, tiem atļaujot vienlaicīgi pretendēt uz abām paredzētajām amatu kategorijām;
- vēl labvēlīgāku attieksmi, piešķirot tiem — laikā, kad tie pretendē uz amatu kvotu ārstiem, kas tiesības praktizēt profesijā ieguvuši līdz 1994. gada 31. decembrim — papildu punktus, kas paredzēti par iepriekš minētā sertifikāta iegūšanu.

[Paraksti]